

Kommunal Rapport

ANALYSE 2018 | ENDELIGE TALL
4. juli 2018

Bardu

40 % av nøkkeltallene er forbedret siste år

nr. 354 justert for inntektsnivå | Fylke: nr. 19 | Gruppe: nr. 22
Nøkkeltallene er klart svakere enn økonomiske forutsetninger skulle tilsi.

Annons

90 | KBN Kommunalbanken
ÅR | Norge

Plasseringer i Kommunebarometeret 2010-18

Dette er plasseringene slik de faktisk ble rapportert de ulike årene.

Serien er ikke sammenliknbar over tid, fordi innholdet i barometeret også har endret seg over tid.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	404	211	94	126	79	318	370	224	277
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	416	368	147	207	158	388	393	340	354
Rangering inntektsnivå	42	42	84	52	70	75	71	67	85
Grunnskole	305	51	77	112	108	329	359	254	266
Pleie og omsorg	408	427	397	393	337	381	399	119	185
Barnevern	309	135	66	98	54	40	167	285	331
Barnehage	214	42	7	19	39	79	120	147	87
Helse			26	21	56	69	13	62	60
Sosial	365	199	91	171	42	277	58	89	115
Kultur		100	116	179	221	214	219	191	317
Økonomi	276	273	324	164	212	177	360	227	232
Kostnadsnivå		374	359	327	206	393	400	368	363
Miljø og ressurser	80		360	328	278	287	363	372	368
Saksbehandling			64	276	103		43		
Vann, avløp og renovasjon			105	102	245	248	366	216	

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	318	6	79	197	226	279	159	210	277
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	217	10	250	333	347	370	307	314	354
Grunnskole				157	108	152	176	207	266
Pleie og omsorg	334	279	291	333	394	397	149	122	185
Barnevern				261	234	116	271	359	331
Barnehage	64	74	5	10	25	57	109	99	87
Helse		128	156	107	193	202	44	127	60
Sosial	95	83	79	50	28	227	10	39	115
Kultur	63	64	87	140	214	166	237	177	317
Økonomi			306	252	278	210	323	235	232
Kostnadsnivå				375	383	395	388	356	363
Miljø og ressurser	137	213	382	311	405	352	399	383	368
Saksbehandling					81	11	11		
Vann, avløp og renovasjon					224	149	201		

Plasseringene i denne tabellen er oppdatert med nøkkeltallene som er brukt i 2018-barometeret. Plasseringene vil derfor AVVIKE fra det som ble rapportert for ett eller flere år siden. På den annen side er tidsserien så sammenliknbar som det er mulig å få den.

Hovedanalyse – endelig utgave 2018

Bardu havner på en 354. plass i Kommunebarometeret 2017 fra Kommunal Rapport. Da har vi korrigert plasseringen med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Nøkkeltallene er samlet sett litt svakere enn normalen i Kommune-Norge.

Bardu er bare inne på Topp 100-lista innen helse og barnehage.

Kommunen har sine svakeste plasseringer innen miljø og ressurser (368. plass), enhetskostnader (363. plass) og barnevern (331. plass).

Hvis vi ser bort fra kommunenes ulike økonomiske utgangspunkt, kommer Bardu på en 277. plass. Nøkkeltallene er klart svakere enn økonomiske forutsetninger skulle tilsi.

Grunnskolen: Karakterene på 10. trinn i Bardu har vært omtrent middels de siste fire årene. Resultatene i fjor var omtrent på samme nivå som snittet de siste fire årene. 31 prosent av elevene på 5. trinn de siste fire årene ligger på laveste mestringsnivå (av tre). Det er omtrent som normalen for Kommune-Norge. På ungdomsskolen er bare om lag halvparten av lærerne i matematikk, engelsk og norsk som oppfyller nye krav til fordypning i fagene. Har kommunen satt noe mål for når alle disse skal være ferdig etterutdannet?

Pleie og omsorg: I Bardu har 76 prosent av de ansatte fagutdanning. I de beste kommunene er andelen minst 84 prosent. Andelen er omtrent uendret det siste året. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen en middels andel plasser avsatt til demente. I Bardu tilsvarende antall plasser i skjermet enhet for demente 42 prosent av antallet over 80 som faktisk bor på sykehjem.

Barnevern: Når vi korrigerer andelen av barn som er i barnevernet for behovet, er andelen i

Bardu på 7,5 prosent. Relativt mange saker i Bardu tar mer enn 3 måneder å behandle. Hvorfor er det slik? Vi har ikke oppdaterte tall for hvor stor andel av barna i barnevernet som er plassert i fosterhjem eller institusjon.

Barnehage: Bemanningen i barnehagene i Bardu er klart lavere enn i de beste kommunene. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. 42 prosent av ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Landsgjennomsnittet er 36 prosent. Andelen menn som jobber i barnehagene i Bardu er omtrent som snittet. De beste ligger på 17 prosent menn. I Bardu går 84 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Det er midt på treet målt mot resten av landet. Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetspråklige barn er en marginal feilkilde.

Helse: Legedekningen i Bardu er på 17,1 leger per 10.000 innbyggere. I Bardu er det ledig plass på 83 prosent av fastlegelistene. Det er litt lav dekning av helsesøster målt mot antall småbarn i kommunen. De beste ligger på 180 årsverk per 10.000 småbarn. Målt mot folketallet er det ikke mange kommuner som har færre ansatte enn Bardu som er registrert med videreutdanning innen psykisk helsearbeid.

Sosialtjeneste: Stønadstiden for unge mottakere i Bardu er midt på treet. I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent. Blant de under 25 år, er andelen på sosialhjelp korrigert for behovet på 5,1 prosent, mens snittet i Kommune-Norge ligger på 3,7 prosent. Sosialstønad gis i over 10 måneder til 18 prosent av de som mottar støtte. Kommunen er på 215. plass på denne tabellen. Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er lav. I barometeret teller det positivt.

Økonomi: Korrigert netto driftsresultat var på 2,6 prosent i Bardu i fjor. Det er bra, i likhet med veldig mange andre kommuner. Målt over de siste fire årene har driften gått i pluss. Netto renteesponert gjeld omtrent på landsgjennomsnittet, målt mot brutto driftsinntekter. Bardu ligger på 40 prosent. Investeringsnivået har vært ganske lavt i Bardu de fire siste årene.

Kostnadsnivå: Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Bardu ligger litt høyere enn normalnivået. Innen pleie og omsorg ligger kostnadene midt på treet. Barnehagekostnadene i kommunen er litt høyere enn normalen. Kostnadene i barnevernet i Bardu er middels.

Kommunebarometeret 2018 i et nøtteskall

En årlig rangering av alle kommuner, foretatt av Kommunal Rapport på basis av offentlig tilgjengelige data fra offisielle kilder.

Litt forenklet kan vi si at vi måler Norges beste kommune. Første rangering ble publisert i 2010. 2018-barometeret inkluderer 152 ulike nøkkeltall innen 12 forskjellige kategorier.

Kommunal Rapport har alt ansvar for vektning, vurderinger og eventuelle feil i framstillingene. Vi har forutsatt at kommunene har rapportert korrekt. I noen få tilfeller har vi fjernet data som har

framstått som mistenkelige. I de tilfellene står kommunen uten data.

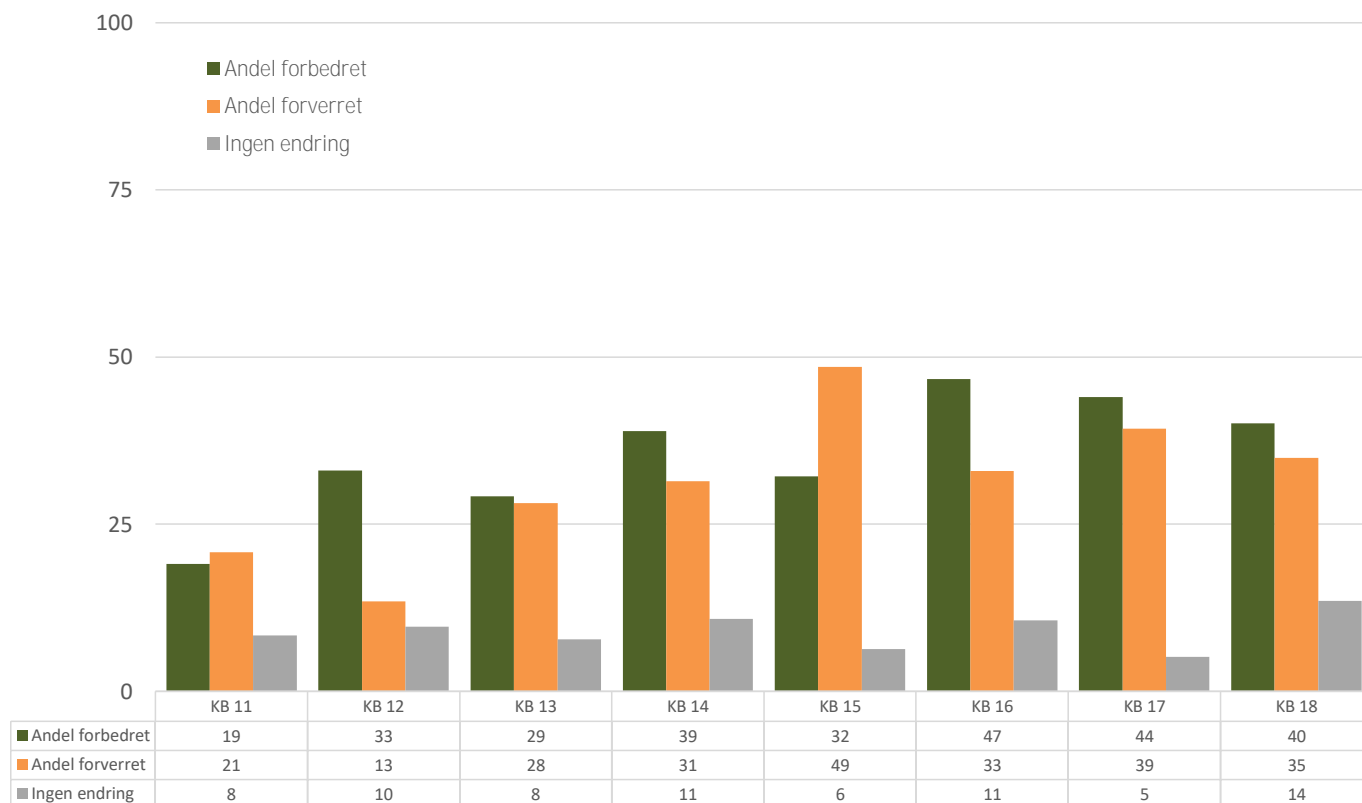
Hensikten er å gi et lettfattelig bilde av hvordan kommunen presterer målt mot resten av Kommune-Norge, for å bidra til en mer opplyst lokaldemokratisk diskusjon.

Kommunebarometeret er ingen vurdering av om innbyggerne får gode *nok* tjenester, men om det ser ut til at kommunen har noe å lære av andre - basert på hvor nær kommunens målbare resultater er kommunene med best resultat. Barometeret er heller ikke en konkurranse i å drive billigst, uten hensyn til tjenestene.

Det er viktig å huske på at det kan finnes gode forklaringer bak en svak tabellplassering, og at tilfeldigheter vil spille en rolle. Viktigere enn tabellplasseringen er om kommunen har fått bedre eller dårligere nøkkeltall det siste året. Vi publiserer fra i år en **forbedringssskår**, som viser nøkkeltall som har blitt bedre minus nøkkeltall som har blitt dårligere, justert ut fra hvor stor vekt nøkkeltallet har i barometeret.

Vil du lese mer om kildene som er brukt? Gå til denne artikkelen: kommunal-rapport.no/kommunebarometeret/2018/metode

Kommunens forbedringskår

Andelen av kommunens egne nøkkeltall som har blitt bedre eller dårligere det siste året, justert for nøkkeltallets vekt i

barometeret. Indikatorer som ikke kan sammenliknes med året før regnes inn i «ingen endring». En typisk kommune har

de siste årene forbedret omtrent 50 prosent av nøkkeltallene, justert for indikatorenes vekt.

Kommunens forbedringskår målt mot Kommune-Norge

Grafikken sammenlikner kommunens utvikling med gjennomsnittet: Hvor stor andel av nøkkeltallene ble bedre i fjor?

Andelen er vektet som vektingen i Kommunebarometeret, slik at beregningen legger mest vekt på sentrale nøkkeltall.

Ikke alle nøkkeltall kan forbedres, og noen nøkkeltall reflekterer en fast skala mellom kommunene (hvor noen får bedre resultat på bekostning av andre. Men i stor grad er det mulig å forbedre seg innen de indikatorene som er i bruk i Kommunebarometeret. Det indikerer også utviklingen i Kommune-

Norge samlet: Hvert år er det en klart større andel av nøkkeltallene som blir bedre, enn dårligere.

Grunnskole

266 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

28

20 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Pluss	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste fire år (10 %)	41,3	41,5	41,1	151	41,0	43,0	4,6	4,6	3,9
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år (5 %)	41,8	39,3	40,9	239	41,4	44,5	4,3	2,2	3,2
FRAFALL: Andel elever fra kommunen som har fullført og bestått videregående innen fem år (10 %)	65	79	66	338	73	87	3,1	5,0	2,6
NP 5. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (5 %)	32,2	33,2	31,2	239	24,1	19,5	3,0	2,4	2,6
NP 8. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (10 %)	7,0	7,8	8,8	85	8,7	6,2	4,9	4,6	4,4
NP 9. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (10 %)	4,5				4,9	2,9	4,2		
SKOLEBIDRAG: Skoleresultater korrigert for sosiale faktorer på ungdomstrinnet, snitt siste to år (10 %)	3,4	3,3	3,3	236	3,5	3,7	3,5	2,7	2,7
UTDANNING: Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn (5 %)	66	70	69	230	70	100	3,2	3,5	2,9
UTDANNING: Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn (5 %)	44	48	52	342	68	100	2,4	2,2	2,3
UTDANNING: Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn (2,5 %)	97	98	95	232	95	100	5,1	5,5	4,8
UTDANNING: Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn (2,5 %)	100	100	100	1	96	100	6,0	6,0	6,0
TRIVSEL: 7. trinn, snitt siste fem år (5 %)	85	87	87	303	91	95	3,3	3,7	3,1
TRIVSEL: 10. trinn, siste fem år (5 %)	83	82	82	289	86	90	3,9	3,5	3,6
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	7,8	8,1	7,1	258	5,2	2,8	3,2	2,5	3,0
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	12,0	10,8	10,3	217	9,2	5,0	3,8	3,9	3,9
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	10,7	8,3	8,6	81	10,2	6,3	4,5	5,2	5,0
LEKSEHJELP: Andel elever 1.-4. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	1	1	0	366	16	68	1,1	1,1	1,0
LEKSEHJELP: Andel elever 5.-7. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	7	6	11	324	29	82	1,4	1,4	1,7
LEKSEHJELP: Andel elever 8.-10. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	6	0	44	27	8	51	1,6	1,0	5,4

Grunnskole

266 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

28

Karakterene på 10. trinn i Bardu har vært omtrent middels de siste fire årene.

Nasjonalt har karakterene på 10. trinn økt også det siste året, men ikke like raskt som før. At valgfag er med i beregningsgrunnlaget, har bidratt til høyere karakterer på 10. trinn. Resultatene i fjor var omtrent på samme nivå som snittet de siste fire årene.

Nasjonalt har andelen elever som har fullført videregående med bestått innen fem år, økt de siste årene. Snittet er nå på 73 prosent. Andelen elever fra kommunen som har fullført og bestått videregående i løpet av fem år, er nå på 66 prosent. Frafallet har økt betydelig fra kullet som startet i 2011, til de som begynte året etter. Nedgangen er på 13 prosentpoeng. Er det en god forklaring på endringen?

31 prosent av elevene på 5. trinn de siste fire årene ligger på laveste mestringsnivå (av tre). Det er omtrent som normalen for Kommune-Norge.

På 8. trinn ligger 9 prosent av elevene på det nederste mestringsnivået (av fem). Det er nær de beste kommunene.

Statistikk publisert i fjor indikerer at skolene i kommunen bidrar litt mindre til elevenes resultater, enn det som er normalen.

Andelen lærere som oppfyller de nye kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk har økt nasjonalt. 70 prosent av lærerne som underviser i fagene på barneskolen har minst 30 studiepoeng i faget. På ungdomsskolen er andelen nå 68 prosent. En betydelig andel av lærerne i barneskolen som underviser i norsk, engelsk og matte i

kommunen, oppfyller ikke de nye kompetansekravene, ifølge statistikken.

På ungdomsskolen er bare om lag halvparten av lærerne i matematikk, engelsk og norsk som oppfyller nye krav til fordypning i fagene. Har kommunen satt noe mål for når alle disse skal være ferdig etterutdannet?

Ifølge Elevundersøkelsen sier 87 prosent av elevene på 7. trinn at de trives godt. Snittet ligger på 91 prosent.

82 prosent av elevene på 10. trinn sier at de trives godt. I Norge er snittet 86 prosent.

Andelen elever som får spesialundervisning har nasjonalt økt marginalt i småskolen det siste året, til 5,2 prosent. Andelen er uendret på 5.-7. trinn (9,2 prosent) og tilnærmet lik på ungdomstrinnet (10,2 prosent). I småskolen i Bardu får 7,1 prosent av elevene spesialundervisning. Andelen har falt litt.

På 5.-7. trinn får 10,3 prosent av elevene spesialundervisning. Det er midt på treet målt mot andre kommuner. De som ligger lavest er på 5 prosent eller lavere.

På ungdomsskolen får 8,6 prosent av elevene spesialundervisning.

På landsbasis har 16 prosent av elevene i småskolen leksehjelp. I Bardu får ingen elever på 1.-4. trinn leksehjelp. Er det virkelig ikke interesse, eller er denne aldersgruppa bare nedprioritert?

På 5.-7. trinn nasjonalt gis leksehjelp til 29 prosent.

På dette trinnet i Bardu er det langt færre som får leksehjelp enn snittet i Skole-Norge.

8 prosent av elevene på ungdomsskolen i Skole-Norge får leksehjelp.

På ungdomsskolen er leksehjelp veldig mye brukt i Bardu. Andelen er på 44 prosent, noe som gir en 27. plass på tabellen.

20 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall				Plass	185 .plass		Andel nøkkeltall som har blitt bedre		
	Snitt			Topp		Kommunens karakter				
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018		KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
BEMANNING: Andel ansatte med fagutdanning (10 %)	76	75	76	199	74	84	4,3	3,7	3,9	
SYKEHJEM: Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov (10 %)	83	94	75	264	80	98	4,4	5,6	3,3	
DEMENTE: Andel plasser til demente, mot antall over 80 år på sykehjem (10 %)	27	31	42	198	37	86	2,7	2,9	3,4	
KORTTIDSPASSER: Andel korttidsplasser av alle totalt antall plasser med heldøgns omsorg (5 %)	16	17	17	239	19	58	2,8	3,0	2,5	
BEMANNING: Tid med lege på sykehjem (5 %)	23	26	28	218	1	59	2,2	2,4	2,7	
BEMANNING: Tid med fysioterapeut på sykehjem (5 %)	7	9	10	346	0	58	1,2	1,4	1,5	
ENEROM: Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc (5 %)	98	98	98	236	87	100	5,8	5,8	5,8	
DAGTILBUD: Antall vedtak om dagaktivitet, målt mot andel over 80 år som ikke bor på institusjon (5 %)	3	0	0	261	10	28	1,7	1,0	1,0	
REHABILITERING: Plasser avsatt til rehabilitering i institusjon per 1.000 innbyggere over 67 år (5 %)	8	8	7	114	4	13	3,8	3,9	3,8	
PROFIL: Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmesykepleie (5 %)	7,2	7,9	8,0	52	4,8	10,5	4,1	4,6	4,5	
HJEMMETJENESTE: Andel vedtak om hjemmetjenester som iverettes innen 15 dager (5 %)	100	100	100	1	95	100	6,0	6,0	6,0	
SAMHANDLING: Antall døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb. (5 %)	64	107	23	174	105	0	5,0	4,6	5,7	
TRYGGHET: Antall trygghetsalarmer, målt som andel av hjemmeboende eldre over 80 år (2,5 %)	41	42	48	210	40	71	3,1	3,4	4,0	
BEMANNING: Årsverk av ergoterapeut per 1.000 innb. over 80 år (2,5 %)					5,3	13,3				
BEMANNING: Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1.000 innb over 80 år (2,5 %)	10,3	10,9	10,9	143	8,9	24,2	3,1	3,2	3,2	
HJEMMETJENESTE: Mottakere av matombringing, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon (2,5 %)	29	33	38	136	12	57	3,5	3,8	4,3	
FUNKSJONSHEMMETE: Andel med funksjonshemninger som får bistand til å delta i arbeid og studier (5 %)	92	91	85	120	77	96	5,2	5,3	4,4	
FUNKSJONSHEMMETE: Andel med funksjonshemninger som får bistand til å delta i organisasjonsarbeid, kultur eller fritidsaktiviteter (5 %)	53	40	38	369	60	85	3,0	1,9	1,9	
FUNKSJONSHEMMETE: Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere (5 %)					9	21				

Pleie og omsorg

185 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

49

Nasjonalt har 74 prosent av ansatte i pleie og omsorg fagutdanning. Andelen økte jevnt fram til 2014, men har siden vært ganske stabil. Én av fire mangler altså fagutdanning i sektoren.

I Bardu har 76 prosent av de ansatte fagutdanning. I de beste kommunene er andelen minst 84 prosent. Andelen er omtrent uendret det siste året.

Av dem som bor på sykehjem, har 80 prosent omfattende pleiebehov landet sett under ett. Andelen øker klart over tid. Det indikerer at innsatsen fortsatt dreies over mot hjemmebasert omsorg, og at man må være mer pleietrengende enn før for å få sykehjemsplass.

Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov. I Bardu er det 75 prosent som er i denne kategorien.

Det er anslått nasjonalt at fire av fem gamle på sykehjem har en grad av demens. Antallet plasser for demente på sykehjem nasjonalt ligger på omtrent halvparten av dette nivået. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen en middels andel plasser avsatt til demente. I Bardu tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 42 prosent av antallet over 80 som faktisk bor på sykehjem. Få kommuner har økt denne dekningsgraden så mye det siste året, som det Bardu kan vise til. Dekningsgraden har økt med 10 prosentpoeng.

I gjennomsnitt er knapt 20 prosent av sykehjemsplassene i Norge nå korttidsplasser. Andelen har økt litt de siste årene. Kommunen har ikke veldig mange plasser avsatt til korttidsopphold. De beste kommunene ligger på 58 prosent. Bardu ligger på 17 prosent.

For første gang på 10 år økte ikke legedekningen på sykehjem nasjonalt i fjor. I snitt er det 33 minutter med lege per beboer per uke. Omfanget av tjenesten var omtrent uendret i Bardu i fjor.

På sykehjem ble det nasjonalt mindre tid med fysioterapeut per beboer i fjor. Det er første gang siden 2009 at tilbudet faller. Snittet per beboer på sykehjem er nå på 25 minutter i uka. Målt per beboer er det ikke mye tid i Bardu med fysioterapeut på sykehjem. Kommunen ligger på 10 minutter i uka, mens de beste er oppe på 58 minutter.

Landet sett under ett er 87 prosent av plassene på sykehjem nå det som kan regnes som moderne enerom. Bruk av andres plasser kan være en feilkilde i statistikken i enkelte kommuner. 98 prosent av rommene på sykehjem er regnet som moderne enerom.

Andelen vedtak om hjemmetjeneste som er håndtert innen 15 dager har for landet gått ned til drøyt 95 prosent. Alle vedtak om hjemmetjeneste blir satt i verk innen 15 dager, ifølge tall fra Helsedirektoratet.

For landet totalt er det registrert trygghetsalarmer som tilsvarer 40 prosent av de over 80 år som bor hjemme. Målt mot hvor mange gamle som bor hjemme, er andelen registrerte trygghetsalarmer i kommunen midt på treet.

De ti siste årene har det blitt langt flere geriatriske sykepleiere i kommunene. Andelen ligger nå på 8,9 årsverk per 1.000 innbyggere over 80 år. I Bardu er det 10,9 årsverk med geriatrisk sykepleier per 1.000 gamle innbyggere.

Andelen funksjonshemmete som helt har fått innfridd behovet om bistand til å delta i jobb eller studier er nasjonalt på 76 prosent. Ifølge tall fra Helsedirektoratet er det 85 prosent av de med funksjonshemninger, som får helt har fått innfridd behovet for bistand til å delta i arbeid og studier. De beste ligger på 96 prosent.

Kommunene skal gi et tilbud til funksjonshemmete også utenom arbeid og studier. I Bardu er det bare 38 prosent som helt har fått oppfylt sitt behov. Andelen er lav, noe som er tilfelle mange steder. De beste ligger på 85 prosent.

Barnevern

331 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

72

10 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
OMFANG: Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet (15 %)	7,3	7,7	7,5	345	4,3	3,2	2,7	2,6	3,2
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser m behandlingstid under 3 mnd (15 %)	56	63	64	354	87	100	2,3	2,6	2,6
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser med behandlingstid under 3 mnd, snitt siste fire år (10 %)	72	69	70	297	81	94	3,6	3,0	3,0
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem (10 %)					34	22			
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem, snitt siste fire år (10 %)					32	23			
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per 1.000 mindreårige (10 %)	6,0	6,0	5,9	107	4,8	8,8	4,1	3,5	3,5
ÅRSVERK: Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk, f244 (5 %)	18	21	20	235	20	11	4,4	3,7	3,8
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan (5 %)	100	100	100	1	94	100	6,0	6,0	6,0
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, siste fire år (5 %)	88	91	94	145	92	100	4,2	4,4	4,7
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (5 %)	100	62	74	244	85	100	6,0	2,1	3,4
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (5 %)	92	84	82	174	83	99	5,5	4,6	4,1
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste, per innb. 0-5 år (2,5 %)	8 044	8 290	10 638	195	9 064	20 319	2,0	1,9	2,7
BRUKERPERSPEKTIV: Brukerundersøkelser siste fire år (2,5 %)	0	0	0	184	0	3	1,0	1,0	1,0

Et nytt nøkkeltall er andelen barn i barnevernet, justert for behovet slik det er definert i kostnadsnøkkelene i inntektssystemet. I barometeret er det positivt at andelen er lav, men man kan også argumentere for at lav andel kan indikere at barnevernet ikke er nok involvert. Likevel – i utgangspunktet må det være positivt at barn ikke er omfattet av tiltak. I snitt er 4,3 prosent av barna omfattet av tiltak. Når vi korrigerer andelen av barn som er i barnevernet for behovet, er andelen i Bardu på 7,5 prosent.

Andelen saker som tar mer enn tre måneder å behandle, gikk litt ned også i fjor. I snitt overholder kommunene nå den normale saksbehandlingsfristen i lovverket i 87 prosent av sakene. Andelen fristbrudd har nasjonalt aldri vært lavere.

Relativt mange saker i Bardu tar mer enn 3 måneder å behandle. Hvorfor er det slik?

Sett de fire siste årene under ett, ligger

kommunen langt etter de beste.

Av barn som er i barnevernet, er 34 prosent plassert i institusjon eller fosterhjem. Andelen har nasjonalt vært stabil de siste årene. Vi har ikke oppdaterte tall for hvor stor andel av barna i barnevernet som er plassert i fosterhjem eller institusjon.

Målt mot antall mindreårige har bemanningen i barnevernet økt med 80 prosent i Kommune-Norge over de siste ti årene, og har aldri vært høyere.

Bemanningen av fagpersonell i barnevernet i Bardu er middels. I fjor var bemanningen om lag uendret.

Antall barn per årsverk er en alternativ måte å måle bemanningen på. I Bardu er det 20 barn, mot et landssnitt på 20 barn per årsverk.

I landet samlet har 94 prosent av barna under omsorg en omsorgsplan. Andelen har aldri vært høyere.

Alle barn som er omplassert, har en omsorgsplan. Det er slik det skal være.

Målt over de siste fire årene er statistikken i Bardu ganske god.

Andelen barn med tiltak og en utarbeidet plan er middels målt mot resten av landet.

Kommunene bruker mer penger på forebyggende helsetiltak for små barn, noe som i teorien kan redusere behovet for barnevernstiltak senere. Korrigert for lønns- og prisvekst økte utgiftene med nær 4 prosent i fjor, til drøyt 9.000 kroner per barn under 5 år.

I Bardu er det regnskapsført lave netto utgifter til forebygging.

Kommunen har oppgitt at den ikke spurt brukerne på minst fire år. Flere kommuner virker tilsynelatende uinteressert i systematisk å få brukernes respons på kvaliteten i tjenesten.

Barnehage

87 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

30

10 % vekt i barometeret

Kommunens nøkkeltall

Plass

Snitt

Topp

Kommunens karakter

KB 2016

KB 2017

KB 2018

KB 2018

KB 2018

KB 2016

KB 2017

KB 2018

BEMANNING: Antall barn korrigert for alder per årsverk i kommunale barnehager (15 %)	5,8	5,9	5,9	212	6,0	4,6	3,3	3,0	2,8
BEMANNING: Antall barn korrigert for alder per årsverk i private barnehager (5 %)					6,2	5,0			
FAGUTDANNING: Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning, kommunale barnehager (15 %)	100	100	100	1	95	100	6,0	6,0	6,0
FAGUTDANNING: Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning, andre barnehager (5 %)					95	100			
FAGUTDANNING: Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning, kommunale barnehager (15 %)	39	36	42	74	36	48	4,6	3,9	4,8
FAGUTDANNING: Andel ansatte i andre barnehager med relevant utdanning (5 %)					37	46			
KJØNN: Andel ansatte som er menn, alle barnehager (7,5 %)	5,4	11,5	11,1	118	11,7	16,7	1,9	4,6	4,0
MINORITET: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste år (7,5 %)	87	88	84	190	81	100	4,6	4,7	4,0
MINORITET: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage, snitt siste fire år (5 %)	97	94	90	117	79	100	4,7	4,5	4,1
ÅPNINGSTID: Andel barnehager som har åpent minst 9 timer hver dag (5 %)	100	100	100	1	93	100	6,0	6,0	6,0
STØRRELSE: Barn per barnehage (5 %)	35	42	42	225	48	18	4,3	3,6	3,6
STØRRELSE: Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager (5 %)	6,0	6,1	6,1	259	5,9	11,9	1,8	1,9	1,8
STØRRELSE: Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager (2,5 %)					5,3	9,2			
DEKNINGSGRAD: Andel barn 1-5 år med barnehageplass (2,5 %)	85	95	94	103	91	100	2,6	4,9	4,5

Bemanningen uttrykkes nå i barn per årsverk, i stedet for det noe vanskelig tilgjengelige «oppholdstimer per årsverk». Bemanningen var uendret i fjor i snitt, med 6 barn per voksen i kommunale barnehager og 6,2 barn per voksen i private barnehager. Legg merke til at SSBs statistikk avviker noe fra den som er tilgjengelig på barnehagefakta.no. Bemanningen i barnehagene i Bardu er klart lavere enn i de beste kommunene. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå var bemanningen omtrent uendret i Bardu i fjor.

Siden kommunene har det samlede ansvaret for å levere barnehagetjenester til innbyggerne, tar vi fra nå også med noen data for private barnehager. Blant styrere, pedagogiske ledere og andre ansatte er det på nasjonalt nivå svært liten forskjell på utdanningsnivået mellom kommunale og andre barnehager. 95 prosent av styrere og ledere har godkjent utdanning, mens 36 prosent av ansatte totalt har pedagogisk utdanning. Alle styrere og ledere i de kommunale

barnehagene i Bardu har godkjent utdanning, i likhet med i mange andre kommuner.

42 prosent av ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Landsgjennomsnittet er 36 prosent.

Andelen menn ansatt i barnehager økte igjen på landsbasis i fjor, til 12 prosent. Andelen har nå økt ti år i strekk. Andelen menn som jobber i barnehagene i Bardu er omtrent som snittet. De beste ligger på 17 prosent menn.

Andelen av barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, fortsetter å øke nasjonalt. Snittet er nå 81 prosent. Det er den høyeste andelen som er målt. I Bardu går 84 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Det er midt på treet målt mot resten av landet. Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en marginal feilkilde.

Over tid er statistikken ganske god målt mot

resultatene ellers i Barnehage-Norge.

Nasjonalt har 93 prosent av barnehagene åpent minst 9 timer hver dag. NB: SSB vil heretter kun publisere hvor mange barnehager som er åpent 10 timer eller mer. 100 prosent av barnehagene i kommunen er registrert med lang åpningstid.

Et nytt nøkkeltall i barometeret er hvor store barnehagene er totalt. Utgangspunktet er at det er positivt for barna at barnehagene er små. Utviklingen går i retning av større og dermed antakelig også mer kostnadseffektive barnehager. Det er imidlertid ikke ensbetydende med at tilbudet blir bedre. «Foreldre som har barn i små barnehager, er mer tilfredse med tilbudet enn foreldre som har barn i mellomstore og store barnehager», heter det i en rapport fra Fafo. I snitt har en barnehage nå 48 barn. Barnehagene i kommunen har ifølge statistikken i snitt 42 barn.

Nasjonalt har 91 prosent av barna plass i barnehagen.

Helse	60 .plass		Andel nøkkeltall som har blitt bedre		75				
	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
7,5 % vekt i barometeret									
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere (10 %)	16,9	17,0	17,1	82	11,0	23,2	4,1	4,1	4,0
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som har ledige plasser (5 %)	67	50	83	95	36	100	4,3	3,5	5,2
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som mangler lege (5 %)	0	0	0	1	1	0	6,0	6,0	6,0
FASTLEGE: Andel ledige listeplasser (5 %)	9	6	9	153	4	36	2,3	1,9	2,3
HELSEØSTER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere under 5 år (10 %)	70	76	75	255	78	180	2,1	2,3	2,2
PSYKISK HELSEARBEID: Antall med videreutdanning innen psykisk helsearbeid, per 10.000 innbyggere (5 %)	2,5	4,3	4,4	364	8,6	20,4	1,4	1,7	1,9
JORDMOR: Antall årsverk per 10.000 fødte (5 %)	244	222	244	59	72	671	3,7	2,9	2,6
INNLEGGELSER: Antall innleggelses på sykehus per 1.000 innbyggere (5 %)	185	207	148	85	151	128	6,0	5,1	4,9
SKOLEHELSE: Andel barn m fullført undersøkelse innen utgangen av 1. trinn (10 %)	100	90	100	1	87	100	6,0	4,6	6,0
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk, nyfødte innen to uker etter hjemkomst (10 %)	90	78	80	339	89	100	5,1	3,5	4,0
VAKSINE: Andel 2-åringer som er med i vaksinasjonsprogrammet (10 %)	93	96	97	37	95	98	4,7	5,4	5,8
VAKSINE: Andel 9-åringer som er vaksinert mot meslinger (10 %)	96	95	95	171	95	98	5,2	4,6	4,7
MEDISINBRUK: Total medisinbruk, per 10.000 innbyggere (5 %)	631	630	632	73	671	586	3,9	4,1	4,1
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter forebygging, kr per innb - snitt fire år (5 %)	348	402	382	61	195	599	4,2	4,5	4,2

Bardu er blant de 100 beste på årets tabell. Legedekningen fortsetter å øke, slik den har gjort de siste ti årene. Snittet er 11 leger per 10.000 innbyggere. Normalt har småkommunene langt høyere legedekning enn storbyene. Legedekningen i Bardu er på 17,1 leger per 10.000 innbyggere.

I barometeret har vi tatt med flere nøkkeltall knyttet til fastleger, for å rette mer oppmerksomhet om tilgangen på disse. Andelen av fastlegelistene som faktisk er åpne, er nå på 36 prosent nasjonalt. Det er ikke mange fastleger som mangler totalt, men vi kjenner ikke til hvor mange av disse som for eksempel er vikarer. I Bardu er det ledig plass på 83 prosent av fastlegelistene.

Det blir flere helsesøstre og jordmødre i

Kommune-Norge. Hvis det er feil stillingskode i A-meldingen, blir årsverkene ikke registrert riktig. Det er litt lav dekning av helsesøster målt mot antall småbarn i kommunen. De beste ligger på 180 årsverk per 10.000 småbarn.

Målt mot folketallet er det ikke mange kommuner som har færre ansatte enn Bardu som er registrert med videreutdanning innen psykisk helsearbeid.

Bardu har 244 jordmødre per 10.000 fødte barn. Dekningen er mye lavere enn hos de beste i Kommune-Norge.

Statistikken for innleggelses er basert på nytt datagrunnlag, og ikke direkte sammenliknbar med tidligere år.

Det er et betydelig fall i andelen barn med helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoleår.

Snittet i Norge har falt fra 95 til 87 prosent på bare ett år.

89 prosent av nyfødte hadde hjemmebesøk innen 14 dager i Norge i fjor. Statistikken nasjonalt har blitt stadig bedre de ti siste årene. 80 prosent av nyfødte i kommunen hadde hjemmebesøk innen to uker i fjor.

Nesten alle 9-åringene i kommunen er vaksinert mot meslinger, ifølge statistikken. Det er bra.

Sosialtjeneste

115 .plass

Andel nøkkeltall som har blitt bedre

22

7,5 % vekt i barometeret

Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018

SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år (15 %)	2,7	3,9	4,1	222	4,4	2,2	5,0	3,4	3,1
SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år (10 %)	4,9	4,1	4,9	280	5,3	2,5	2,5	3,7	2,8
SOSIALHJELP: Andel mottakere 25-66 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet (10 %)	4,8	4,0	7,4	177	5,9	3,9	5,8	6,0	4,3
SOSIALHJELP: Andel mottakere 18-24 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet (10 %)	2,9	4,1	5,1	277	3,7	2,4	5,7	4,9	3,5
SOSIALHJELP: Andel som går over 6 måneder på stønad (5 %)	26	26	29	165	38	15	3,8	4,0	3,9
SOSIALHJELP: Andel av mottakere med stønad i over 10 måneder (5 %)	14		18	215	20	5	3,9		3,4
ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde (10 %)	14	15	7	58	10	6	5,0	5,2	5,7
AKTIVITET: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp (10 %)	46	44	15	94	16	36	6,0	5,9	3,1
ØKONOMISK RÅDGIVNING: Brukere som får gjeldsråd, som andel av langtidsmottakere (10 %)	231	163	130	64	57	246	4,3	3,7	3,6
BOLIG: Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)	92	85	100	1	70	100	5,4	4,9	6,0
INDIVIDUELL PLAN: Brukere som har individuell plan, som andel av langtidsmottakere (5 %)			44	28	9	74			3,9

Bardu er blant de 100 beste på årets tabell. Stønadslengden for unge mottakere gikk marginalt opp nasjonalt i fjor, og er på 4,4 måneder. Vi må tilbake til 2010 for å finne lengre stønadstid. Stønadstiden for unge mottakere i Bardu er midt på treet. I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent. Stønadstiden for de unge var omtrent uendret i fjor.

Blant mottakere over 25 år er stønadstiden nasjonalt den lengste som er registrert de siste ti årene – 5,3 måneder. For de over 25 år i kommunen er stønadstiden litt lenger enn normalen. Voksne går noe lenger på stønad nå enn for ett år siden.

Når vi korrigerer for behovet, går 7,4 prosent av de over 25 år på sosialhjelp. Snittet er 5,9 prosent.

Blant de under 25 år, er andelen på sosialhjelp korrigert for behovet på 5,1 prosent, mens snittet i Kommune-Norge

ligger på 3,7 prosent.

38 prosent av de som går på sosialhjelp i Norge, mottar den i mer enn 6 måneder. Andelen er nasjonalt på sitt høyeste nivå de siste 10 årene. Om lag halvparten av disse får stønad i mer enn 10 måneder, en andel som også gikk opp i fjor. 29 prosent av dem som går på sosialstønad i Bardu mottar den i minst 6 måneder. De beste ligger på 15 måneder.

Sosialstønad gis i over 10 måneder til 18 prosent av de som mottar støtte. Kommunen er på 215. plass på denne tabellen.

Nasjonalt har 10 prosent av de med sosialhjelp, dette som hovedinntekt. Andelen har falt betydelig det siste året, og er nå på det laveste nivået i nyere tid. Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er lav. I barometeret teller det positivt.

70 prosent av søknadene om kommunal bolig ble i snitt innfridd i fjor. Andelen har vært ganske stabil de siste ti årene.

I Bardu ble 100 prosent av søknadene om kommunal bolig innvilget i fjor.

Individuell plan er fortsatt relativt lite brukt i sosialtjenesten. Målt mot hvor mange som går lenge på sosialhjelp, er det nasjonalt bare 9 prosent som har et slikt tiltak. Et mulig verktøy i sosialtjenesten er at brukerne har en individuell plan. I Bardu er verktøyet litt i bruk, på linje med i mange andre kommuner.

Kultur

317 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

30

2,5 % vekt i barometeret

Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018

	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
BIBLIOTEK: Besøk i folkebibliotek per innbygger (7,5 %)					4,6	8,9			
BIBLIOTEK: Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket (fra Norsk kulturindeks, Telemarksforsking) (5 %)	6	8	9	335	14	26	1,2	1,8	2,0
BIBLIOTEK: Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (5 %)	1,3	1,3	1,1	411	3,0	7,1	1,0	1,0	1,0
BARN OG UNGE: Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge (15 %)	1 234	1 725	828	238	1 294	3 444	2,7	3,6	2,2
IDRETT: Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger (15 %)	1 204	1 197	1 119	64	775	1 621	4,9	5,1	4,3
KINO: Kinobesøk per innbygger (2,5 %)	2,2	1,6	1,7	100	2,2	4,0	3,7	2,6	3,1
SYSSELSATTE: Ansatte kulturarbeidere i kommunen (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforsking), per 1.000 innbyggere (15 %)	2,2	1,2	1,2	399	9,2	12,5	1,3	1,0	1,0
MUSIKKSKOLE: Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole (10 %)	20	19	15	296	15	52	2,4	2,3	1,8
MUSIKKSKOLE: Antall timer per elev (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforsking) (5 %)	17	19	20	41	13	24	3,9	4,7	5,0
FRITIDSSENTER: Antall besøk i året, per innb. under 20 år (10 %)	0,5	1,7	0,0	312	1,9	10,1	1,2	1,8	1,0
FRIVILLIGE: Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige (10 %)	3,5	5,9	1,8	354	6,8	18,7	1,8	2,4	1,3

I Kommune-Norge samlet var besøket på biblioteket uendret i fjor. Snittet er på 4,6 besøk per innbygger. Besøket har vi ikke oppdaterte data for.

14 prosent av den voksne befolkningen i Norge er aktive lånere på biblioteket, ifølge Norsk kulturindeks fra Telemarksforsking. I Bardu er 9 prosent av de voksne registrert som aktive lånere.

Bibliotekene låner ut stadig mindre, nasjonalt har omfanget aldri vært mindre per innbygger (3 utlån).

Justert for lønns- og prisvekst brukte en kommune i snitt 775 kroner per innbygger av egne penger på idrett og idrettsanlegg i fjor. Det er rekord. Netto utgifter til idrett og anlegg er på 1119 kroner per innbygger.

Telemarksforsking setter sammen oversikt over hvor mange kulturarbeidere det er i kommunene, privat eller offentlig. I Bardu er sysselsettingen veldig lav målt mot folketallet.

15 prosent av de mellom 6 og 15 år går nå på kultur- og musikkskole nasjonalt. Andelen ble litt lavere det siste året. I kommunene hvor tilbudet er mest populært, er det sju ganger så

mange som går på kulturskolen, som i de kommunene med færrest elever. Andelen av barn fra kommunen som faktisk går på musikk- og kulturskole er ganske lav målt mot de fleste andre kommuner.

Norsk kulturindeks fra Telemarksforsking viser over hvor mange timer hver enkelt elev i kulturskolen får. I Bardu får elevene litt flere timer undervisning enn i normalkommunen.

Økonomi

232 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

60

10 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
DRIFTSMARGIN: Korrigert netto driftsresultat siste år, i prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	1,3	3,4	2,6	214	3,5	6,7	2,2	3,5	3,2
DRIFTSMARGIN: Korrigert netto driftsresultat siste fire år, i prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	0,0	0,9	1,5	280	2,7	5,7	2,0	2,0	2,4
DRIFTSMARGIN: Brutto driftsresultat siste år i prosent av brutto driftsinntekter (5 %)	0,8	3,8	1,3	261	3,2	7,1	3,0	4,2	3,1
DISPOSISJONSFOND: I prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	4,9	7,2	8,7	237	11,4	26,2	2,4	2,5	2,6
DISPOSISJONSFOND: Endring i disposisjonsfond siste år (5 %)	0,0	2,3	1,6	182	1,4	5,2	2,9	3,6	3,8
GJELD: Netto renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	45	44	40	236	36	-12	2,8	3,1	3,4
GJELD: Endring i renteeksponert gjeld siste år (5 %)	11,2	-1,3	-4,3	148	-1,4	-16,5	2,0	4,6	4,2
NETTO FINANSUTGIFTER: I prosent av brutto driftsinntekter, eksklusive avdrag (5 %)	1,1	1,1	1,2	294	0,6	-1,6	2,4	2,5	2,2
INVESTERINGER: Snitt siste fire år, som andel av brutto driftsinntekter (10 %)	7,0	8,8	9,8	129	14,7	5,2	5,4	4,9	4,9
LÅN: Andel av investeringene som finansieres med lån, siste fire år (5 %)	73	65	66	218	59	30	1,9	2,5	2,6
PREMIEAVVIK: Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	5,3	4,4	4,2	193	5,6	0,3	3,5	3,9	3,8

Godt driftsresultat nasjonalt betyr også at lista lagt høyt for å få gode karakterer. Derfor er det viktig å være oppmerksom på kommunens egen utvikling, og ikke bare se på tabellplasseringen.

Korrigert netto driftsresultat var på 2,6 prosent i Bardu i fjor. Det er bra, i likhet med veldig mange andre kommuner. Resultatet ble ørlite svakere i fjor.

Målt over de siste fire årene har driften gått i pluss.

Disposisjonsfondet er penger politikerne kan bruke til akkurat hva de selv lyster, med mindre kommunen går på et driftsunderskudd som må dekkes inn. Denne bufferen er ikke en fysisk bankkonto, men en størrelse i regnskapet som har stor betydning for handlingsrommet i budsjettet. Fondene øker i kommunene samlet og er nå på 11,4 prosent av brutto driftsinntekter, det høyeste som er målt noen gang.

Bardu har en ganske stor sum penger på 'bok' i form av disposisjonsfond (8,7 prosent). Har kommunestyret et vedtatt mål for hvor stort disposisjonsfondet bør være?

Netto renteeksponert gjeld er en indikator som viser lavere gjeldsgrad enn netto lånegjeld. Her regnes inn penger kommunen selv har utestående hos andre, gjeld som finansieres av selvkostområdene og penger og andre omløpsmidler kommunen selv har plassert. I snitt er renteeksponert gjeld på 36 prosent av brutto driftsinntekter, omtrent det samme som for ett år siden.

Netto renteeksponert gjeld omtrent på

landsgjennomsnittet, målt mot brutto driftsinntekter. Bardu ligger på 40 prosent.

Det siste året har gjeldsgraden i Bardu gått litt ned.

Kommune-Norge samlet bruker 0,6 prosent av brutto inntekter på å dekke netto finansutgifter, før vi tar hensyn til avdrag. Bardu bruker 1,2 prosent av inntektene på å betjene gjelda, før avdrag.

Investeringsnivået har vært ganske lavt i Bardu de fire siste årene.

KBN Finans

Et kraftig verktøy for styring av
kommunens samlede gjeldsportefølje

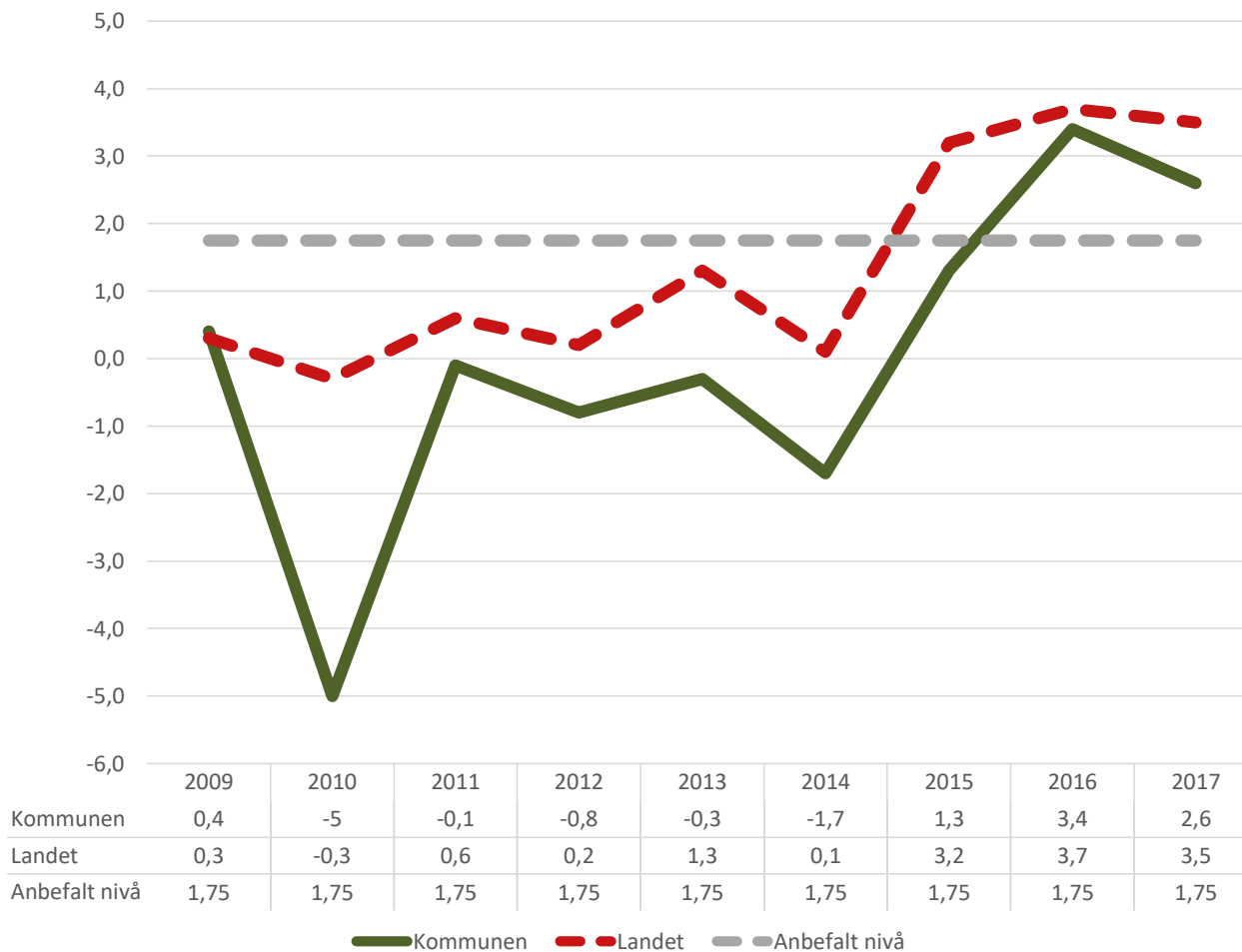

KBN Finans gir kommunen:

- god oversikt over kommunens finansielle stilling
- faste standard rapporteringsmuligheter
– men også mulighet for skreddersøm!
- mulighet til å simulere ulike markeds- og rentescenarier,
og hvordan dette påvirker bruk av av ulike
finansieringskilder og rentesikringsalternativer
- mulighet til å vurdere egne posisjoner og
kommunens finansielle risiki
- lett tilgang til dokumentasjon tilhørende gjeldsporteføljen

Ta KBN Finans i bruk idag på www.kommunalbanken.no

Korrigert netto driftsresultat (regnskapsår)

Netto driftsresultat er det viktigste nøkkeltallet i kommunesektoren. Det er både KS og staten enige om. Netto driftsresultat forteller imidlertid ikke alltid hvordan den reelle, langsiktige driftsmarginen er, fordi det er enkeltinntekter og utgifter som forstyrrer bildet.

Grafen viser utviklingen i korrigert netto driftsresultat for kommunen som konsern. Anbefalt nivå er Teknisk beregningsutvalgs

generelle anbefaling for kommunesektoren (1,75 %).

I realiteten har netto driftsresultat vært høyere enn den virkelige driftsmarginen skulle tilsi de siste årene. Kommunal Rapport korrigerer derfor netto driftsresultat for to faktorer: netto premieavvik (f170/f171) og netto avsetninger til bundne fond. Tidligere justerte vi også for momskompensasjon for investeringer, som til og med 2013 også

havnet i driftsregnskapet.

I mange kommuner spiller korreksjonen liten rolle, men generelt vil korrigert netto resultat være lavere enn det som er oppgitt som netto driftsresultat.

5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
	363 .plass Andel nøkkeltall som har blitt bedre 35								
GRUNNSKOLE: Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (30 %)	15 737	15 636	16 140	367	13 447	12 066	2,3	2,5	2,2
PLEIE OG OMSORG: Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (35 %)	19 441	17 924	17 783	223	17 024	13 965	2,4	3,5	3,5
BARNEHAGE: Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (15 %)	8 738	9 334	9 609	354	8 435	7 459	4,0	3,1	2,7
BARNEVERN: Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	2 304	2 615	3 104	339	2 221	1 116	3,7	3,4	3,2
SOSIALTJENESTE: Netto utgifter til sosialtjeneste per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	2 367	2 632	2 678	245	2 790	956	4,2	4,3	3,8
KOMMUNEHELSE: Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	4 023	3 773	4 382	416	2 624	1 931	1,2	2,1	1,0
ADMINISTRASJON: Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	4 586	4 305	4 457	243	3 785	2 828	3,4	3,9	3,9

Kostnaden er beregnet ut fra netto utgifter i tjenesten i fjor, korrigert for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet for 2018. Dermed fanger vi opp ulikheter som går på størrelse, sammensetning osv. Den historiske kostnaden er justert for kommunal lønns- og prisvekst, slik at alle tall presenteres i faste 2017-kroner. Dermed er det lett å se om tjenesten blir dyrere eller rimeligere fra år til år. Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Bardu ligger litt høyere enn normalnivået. Kostnadene ble litt høyere i kommunen i fjor, justert for lønns- og prisveksten.

Kommunene som drifter pleie og omsorg dyrest, ligger over 50 prosent over de rimeligst drevne kommunene i kostnad - og det er etter at vi har korrigert for ulikt utgiftsbehov. Innen pleie og omsorg ligger kostnadene midt på treet. Justert for lønns- og prisveksten var utgiftene i pleie og omsorg omtrent uendret i fjor, ifølge statistikkene.

Netto utgifter til barnehage har nasjonalt vært ganske stabile de siste årene, justert for lønns- og prisvekst. Barnehagekostnadene i kommunen er litt høyere enn normalen.

Kostnadene i Barnevern-Norge økte med hele 11 prosent per innbygger i fjor, etter at vi altså har korrigert for lønns- og prisvekst. Det er den kraftigste økningen i nyere tid. Utgiftene øker mye både i de rimeligste og de dyrest drevne

kommunene.

Kostnadene i barnevernet i Bardu er middels.

Har kommunen potensial for å kutte kostnadene?

Tabellen under viser hva som er kommunens korrigerte kostnad per innbygger, målt mot gjennomsnittet i landet, medianen i eget fylke og egen kommunegruppe, den 100. rimeligste kommunen i landet, de 10 % rimeligste i henholdsvis fylket og kommunegruppa.

Husk at vi har justert kommunens netto utgifter for utgiftsbehovet, slik det framkommer i

kostnadsnøklerne i inntektssystemet.

Forskjeller knyttet til ulik befolkning og geografi er altså tatt hensyn til. Tallene bør derfor i stor grad være sammenliknbare mellom ulike kommuner, men selvsagt spesielt mellom kommuner som likner på hverandre.

NB: De 10 største kommunene har vi samlet i gruppe 14, ellers følger gruppeinndelingen SSB.

Netto utgifter er korrigert for kostnadsnøklerne i statsbudsjettet for 2018, for å være mest mulig oppdaterte.

	Komm.	Snitt landet	Median fylke	Median gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	16 140	13 342	13 426	14 518	13 023	12 673	13 831
Pleie og omsorg	17 783	17 024	18 762	17 574	15 986	12 162	15 153
Barnehage	9 609	8 360	8 359	8 750	8 033	7 535	7 599
Barnevern	3 104	2 189	2 181	2 505	1 768	779	1 124
Sosialtjeneste	2 678	2 522	2 252	2 204	1 872	1 461	1 663
Kommunehelse	4 382	2 603	2 712	3 268	2 318	2 210	2 455
Administrasjon	4 457	3 789	3 963	5 183	3 648	1 691	3 712

Tallene er oppgitt i kroner per innbygger

Tabellen under viser hvor stor prosentvis forskjell det er fra kommunens eget kostnadsnivå og opp eller ned til de ulike målestokkene. Minus: Kommunen er billigere enn målestokken.

	Snitt landet	Median fylke	Median gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	21	20	11	24	27	17
Pleie og omsorg	4	-5	1	11	46	17
Barnehage	15	15	10	20	28	26
Barnevern	42	42	24	76	298	176
Sosialtjeneste	6	19	22	43	83	61
Kommunehelse	68	62	34	89	98	78
Administrasjon	18	12	-14	22	164	20

Teoretisk skal forskjellene mellom kommunene være utjevnet ved at vi korrigerer for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet.

Miljø og ressurser

368 .plass

Andel nøkkeltall
som har blitt bedre

71

2,5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
RESSURSER: Energikostnader per kvadratmeter bygg (15 %)	168	188	167	385	113	70	1,3	1,0	1,4
RESSURSER: Samlet antall kvadratmeter per innbygger (formålsbygg) (15 %)	6,4	6,2	6,2	214	4,8	3,7	4,3	4,5	4,4
RESSURSER: Sjøppel per innbygger (kilo), korrigert for antall fritidsboliger (15 %)	420	435	411	191	435	236	4,0	3,8	3,5
RESSURSER: Vannforbruk per tilknyttet innbygger (m3) (15 %)	242				65	43	1,0		
REKREASJON: Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder, per innb. (10 %)	161	193	145	185	213	530	2,5	2,7	2,4
LANDBRUK: Jordbruksareal omdisponert siste fire år, per 1.000 dekar (10 %)	2,1	2,6	2,1	358	1,1	0,0	4,3	4,1	4,4
BEREDSKAP: ROS-analyser siste år innen skred og ras, flom og overvann (5 %)		0	0	285	2	3		1,0	1,0
SAMFERDSEL: Biler per 1.000 innbyggere (5 %)	546	558	569	245	598	442	2,8	2,8	2,9
SAMFERDSEL: Netto driftsutgifter til kommunale veier, per kilometer vei (5 %)	104	94	100	206	135	244	2,8	2,4	2,3
VEDLIKEHOLD: Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter bygg (5 %)	81	119	101	132	108	233	2,3	3,1	2,9

Sektoren er en samlepott av ulike indikatorer som på forskjellig vis handler om ulik forvaltning av ressurser og miljø. Størrelse på egne bygg, kostnadene ved å varme dem opp og ved å vedlikeholde dem er sentrale nøkkeltall. Det er over tid mye mer miljøvennlig og økonomisk fornuftig å bygge relativt lite og vedlikeholde godt. Korrigert for lønns- og prisvekst var energikostnadene stabile i fjor, ifølge regnskapstallene.

Kostnadene er vesentlig lavere enn for fem-seks år siden. Snittet er nå på 113 kroner per kvadratmeter.

Energikostnadene for bygg i Bardu er ganske høye målt mot resten av Kommune-Norge; 167 kroner per kvadratmeter.

De sentrale byggene (rådhus, skoler, sykehjem osv.) er regnet med. I snitt er arealet nasjonalt på 4,8 kvadratmeter per innbygger. Arealet er omtrent uendret. Dette er typisk en indikator hvor store kommuner kommer bedre ut enn små.

Kommunen har litt færre kvadratmeter bygg målt mot innbyggertallet, enn det som er typisk i kommunene. Legg merke til at gjennomsnittet er betydelig påvirket av de største kommunene.

Et viktig ressurs spørsmål er hvor mye søppel som produseres. I år har vi korrigert søppelmengden for antallet fritidsboliger som er registrert i kommunen, basert på nasjonale

tall for bruk av fritidsbolig og antall personer per husstand. Dermed vil store hyttekommuner komme noe bedre ut i statistikken enn tidligere. Søppel per innbygger økte med 3 prosent i fjor, totalt sett.

Det produseres søppel i Bardu på linje med det som er vanlig ellers i landet. Vi har korrigert for antall fritidseiendommer i kommunen.

Vannforbruket er nasjonalt på vei ned per innbygger, og falt også i fjor – til 65 kubikkmeter per innbygger.

Kommunenes utgifter til rekreasjon i tettsted har økt med godt over 10 prosent det siste året, selv etter at vi har justert for lønns- og prisvekst. Det er første gang i nyere tid vi ser en slik vekst i pengebruken på dette feltet. Andelen av dyrket og dyrka jord som er omdisponert de siste årene, kan indikere presset på arealer i kommunen. I Bardu er 2 promille av jordbruksarealet omdisponert de siste årene, ifølge statistikken.

Det er få nøkkeltall knyttet til samferdsel, men kommunen bruker tilsynelatende ikke veldig mye på å vedlikeholde kommunale veier. Netto utgifter, målt per kilometer, er under middels.

Kostnadene til vedlikehold av kommunale bygg kan ses på som en indikator for om

formuen blir bevart eller ei. Utgiftene økte med knapt 5 prosent i fjor, etter at vi har justert for lønns- og prisvekst. I snitt er utgiftene til vedlikehold i Kommune-Norge på 108 kroner per kvadratmeter.

Kommunen bruker litt mindre penger på vedlikehold enn normalkommunen. Høy pengebruk er positivt; det skal i utgangspunktet forlenge byggets levetid.

Saksbehandling

.plass

Andel nøkkeltall som har blitt bedre

25

2,5 % vekt i barometeret

Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018

FRISTBRUDD: Andel byggesaker med overskredet frist (20 %)	0				7	0	6,0		
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 3 ukers frist (15 %)	1				17	5	6,0		
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 12 ukers frist (15 %)	22				38	9	4,8		
EIERSEKSJONERING: Saksbehandlingstid (5 %)	14		5	22		3	4,6		5,8
REGULERINGSPLANER: Saksbehandlingstid (10 %)	60				88	24	5,9		
OPPMÅLINGSFORRETNING: Saksbehandlingstid (5 %)	80	80	20	59		14	2,0	2,2	5,6
TILSYN: Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn (15 %)	15		0	278	7	29	3,8		1,0
GEBYR: Saksbehandlingsgebyr for enebolig (15 %)	8 255	10 010	10 015	175	12 645	4 134	4,9	4,6	4,8

NB: De tre første nøkkeltallene er ikke oppdatert for 2017. Sektoren vil bli omarbeidet til Kommunebarometeret 2019.

Sektoren handler fortsatt i all hovedsak om byggesak og teknisk sektor, ettersom det nesten ikke finnes data om saksbehandling i Kommune-Norge generelt. En utfordring er at det mangler data for mange kommuner på enkelte nøkkeltall, noe som gjør plasseringer og vurderinger mer usikre enn ellers.

Antall faktiske tilsyn målt mot antall byggesaker viser fortsatt store variasjoner mellom kommunene, og mange som ikke rapporterer. Det var bare 7 prosent tilsyn i fjor, det laveste som er målt i de fire årene statistikken har eksistert.

Kommunen har ikke ført tilsyn med byggesakene, ifølge statistikken. Hvorfor ikke?

Nasjonalt varierer gebyret for å saksbehandle enebolig voldsomt. Noen kommuner oppgir at de ikke krever gebyr i det hele tatt, mens de dyreste kommunene ligger på en kostnad på nesten 30.000 kroner eller mer. Forbrukerrådet har sommeren 2018 advart SSB mot å slutte å samle inn dette

nøkkeltallet. «Gjennomgangen Forbrukerrådet fikk gjort i 2017 viser at gebyrforskjellene er enorme og at forskjellene mellom kommunene blir større. I tillegg øker flere av gebyrene radikalt uten åpenbar grunn», påpeker rådet i et brev til byrået. Saksbehandlingsgebyret for enebolig er omtrent middels i Bardu på 10015 kroner, ifølge tallene fra Statistisk sentralbyrå.

Vann, avløp og renovasjon

.plass Andel nøkkeltall som har blitt bedre **38**

2,5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018				KB 2016	KB 2017	KB 2018
GEBYR: Årsgebyr, vann, avløp, renovasjon og feiing (10 %)	9 087	8 884	7 690	44	10 443	7 031	4,8	5,0	5,6
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet E-coli (7,5 %)	100	100	100	1	98	100	6,0	6,0	6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet IE (7,5 %)	100	13	100	1	99	100	6,0	1,0	6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet farge (2,5 %)	93	100	100	1	99	100	3,4	6,0	6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet pH (2,5 %)	100	100	100	1	96	100	6,0	6,0	6,0
LEVERANSE: Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger (5 %)	0,0	0,0	0,0	85	0,7	0,0	6,0	6,0	6,0
VANNLEKKASJE: Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer (5 %)	3				30	5	6,0		
ALDER: Andel fornyet vannledningsnett siste tre år (%) (2,5 %)	0,4				0,7	2,2	1,9		
ALDER: Alder på vannledningsnettet (år) (2,5 %)					33	15			
ALDER: Andel fornyet spillvannnett siste tre år, avløp (%) (2,5 %)	0,1	0,9	1,2	40	0,6	1,8	1,3	3,2	4,4
ALDER: Alder på spillvannnettet (år) (2,5 %)	28	29	30	193	30	12	2,4	2,1	2,1
RENSEKRAV: Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle renskrav (20 %)					46	98			
ANLEGG: Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannnett (5 %)					5	0			
OVERSVØMMELSER: Antall oversvømte kjellere hvor kommunen har erkjent ansvar, per 10.000 innbyggere (5 %)	0	0	5	416	1	0	6,0	6,0	1,0
RENOVASJON: Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biologisk behandling (20 %)	28	30	26	351	39	52	2,2	2,7	1,5

Gebyrene skal i utgangspunktet være så lave som praktisk mulig. Samtidig er det viktig å se helheten. Det sentrale er om det er sammenheng mellom gebyrene og den anslåtte kvaliteten. Vann, avløp, renovasjon og feiing er inkludert. Summene er justert for den generelle lønns- og prisveksten i kommunesektoren, og vises dermed i faste 2017-kroner. Gebyrene har nå sunket i seks år på rad, og er i snitt på 10443 kroner. Gebyrene for vann, avløp, renovasjon og feiing i Bardu er relativt lave. Det er positivt så sant det ikke betyr at vedlikeholdet på anleggene lider.

Lekkasje fra vannledningsnettet er et problem i mange kommuner, hvor en stor del av vannet rett og slett forsvinner. Det er dårlig utnyttelse av ressursene, og her er det ingen bedring å spore over tid. I snitt

forsvinner fortsatt 30 prosent av vannet på veien. I de dårligste kommunene er lekkasjen på nær 50 prosent. Det mangler informasjon om hvor store lekkasjer det er fra kommunens ledningsnett.

Vi vet ikke hvor stor del av vannledningsnettet som er fornyet de siste tre årene.

I tillegg til fornyelsestakten for vann- og avløpsnett, har vi i år også med gjennomsnittlig alder for ledningsnettet. Kommuner som i for stor grad ikke har registrert alder på ledningsnettet, er imidlertid holdt utenfor statistikken. Vannledningsnettet i Kommune-Norge er i snitt 33 år gammelt. Verken vannledningsnettet eller spillvannnettet skiftes ut raskt nok på

nasjonalt nivå. Snittalderen for spillvannnettet er nå 0,61 år. Utskifting av spillvannnettet i Bardu har vært prioritert litt høyere enn i normalkommunen de tre siste årene, ifølge statistikken.

Nasjonalt leveres 39 prosent av husholdningsavfallet til gjenvinning og biologisk behandling. Det er omtrent som før. De beste kommunene her ligger på godt over 50 prosent, de dårligste på ned mot og under 20 prosent. En ganske liten andel av avfallet i kommunen går til materialgjenvinning og biologisk behandling. Må det være slik, eller kan statistikken bedres?

De ti beste i fylket

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Skånland	185	169	149	182	159	174	249	113	281
Tromsø	223	64	326	88	105	162	251	419	317
Salangen	242	280	54	380	20	32	142	214	348
Lyngen	252	125	140	281	336	10	99	234	280
Harstad	280	265	286	133	220	282	102	250	199
Kvæfjord	282	319	13	200	403	413	151	107	140
Storffjord	312	365	59	146	47	275	121	132	303
Lavangen	326	136	225	378	319	15	286	56	278
Sørreisa	335	335	156	355	364	19	281	300	56
Målselv	351	250	399	299	158	207	6	337	325

De ti beste i kommunegruppa

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Tokke	42	19	121	99	3	3		89	412
Samnanger	77	24	35	38	230	267	232	330	260
Hitra	93	368	3	63	160	195	50	329	97
Lom	101	69	130	117	36	74	58	257	356
Rendalen	107	75	110	201	164	48	171	47	195
Snåsa	126	112	129	218	57	354	30	274	272
Ål	188	303	39	154	183	7	236	205	331
Sømna	191	362	238	188	2	52	64	213	170
Meråker	192	192	182	376	107	57	60	105	219
Vinje	230	222	44	129	153	4	34	253	424

De Bardu likner mest på

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Tynset	6	7	55	42	175	148	63	198	120
Oppdal	17	35	227	26	48	25	196	96	135
Samnanger	77	24	35	38	230	267	232	330	260
Lom	101	69	130	117	36	74	58	257	356
Hemne	106	327	60	160	23	336	216	11	334
Kvinesdal	137	201	76	98	236	241	1	152	322
Nord-Fron	184	124	136	206	70	338	255	155	320
Voss	196	289	269	216	194	124	335	142	189
Sunnal	199	81	307	100	73	204	137	126	398
Sør-Fron	255	258	158	110	221	189	72	194	355
Skjåk	260	34	378	350	55	33	83	156	407
Sauda	327	209	161	373	93	47	156	267	359
Sørreisa	335	335	156	355	364	19	281	300	56
Luster	337	61	198	284	414	139	219	189	388
Averøy	348	235	253	397	115	419	62	340	309
Målselv	351	250	399	299	158	207	6	337	325
Årdal	357	176	366	303	188	250	312	52	366
Nordreisa	371	386	86	399	110	194	130	202	206
Sør-Varanger	416	366	292	369	162	405	10	403	399
Porsanger	425	403	422	385	29	259	302	385	335

Bardu målt mot egne naboer

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Salangen	242	280	54	380	20	32	142	214	348
Narvik	325	170	388	103	169	302	190	332	323
Lavangen	326	136	225	378	319	15	286	56	278
Sørreisa	335	335	156	355	364	19	281	300	56
Målselv	351	250	399	299	158	207	6	337	325
Bardu	354	266	185	331	87	60	115	232	363

Endringer i Kommunebarometeret fra tidligere år

Det er ti flere nøkkeltall i årets barometer, målt mot fjorårets versjon. Den viktigste endringen er at vi innen barnevern og sosialtjeneste nå også måler omfanget av tilbudet korrigert for beregnet behov. Vi kan dermed identifisere hvilke kommuner som i stor eller liten grad har tiltak i barnevernet og innbyggere på sosialhjelp. I

begge tilfeller antar vi at en lav skår er positivt. I barnehagene har vi fra i år også tatt med data om andre barnehager enn kommunale, men lavere vektet. Vi har hentet ut flere data om fastlegeordningen, for å legge mer vekt på den. Innen vann og avløp har vi tatt med ledningsnettenes alder, og ikke bare

fornyingsstakten, ettersom disse indikatorene bør ses i sammenheng med hverandre. Innen grunnskole har vi erstattet snitt på nasjonale prøver med andelen elever på laveste mestringsnivå, ettersom det nøkkeltallet skiller noe mer på kommunene.

Slik blir karakterene fordelt mellom kommunene

De 5 % beste verdiene innen ett nøkkeltall får karakteren 6 - som er toppkarakteren.

Ved å sette grensen på ca den 20. beste kommunen unngår vi problemet ved at det ofte er enkelte kommuner som ligger særlig langt unna «normalen» – punktet midt mellom topp og bunn.

På samme måte er grensen for

bunnskarakteren 1 satt ved de 5 % laveste verdiene for nøkkeltallet.

Når vi har laget denne skalaen, betyr det også at en kommune som får karakteren 3,5 har et nøkkeltall som ligger midt mellom grensen for topp- og bunnskarakter (3,5 ligger midt mellom 1 og 6).

Det er disse kommunene vi ofte betegner som «normalkommunen». Hvis en kommune mangler et nøkkeltall, har vi gitt den karakteren 3,5 for å kunne beregne en totalskår. Spørsmål om Kommunebarometeret? Send epost til barometer@kommunal-rapport.no.

Hva er en normalkommune?

I analysen bruker vi ofte begrepet normalkommune. Da viser vi *ikke* til kommunen som ligger på landsgjennomsnittet - men den kommunen som har et resultat som er midt mellom de aller beste og de aller dårligste kommunene.

En normalkommune vil ha karakteren 3,5 (se boksen over). Landsgjennomsnittet er i veldig stor grad påvirket av innbyggertallet og resultatene i de store kommunene. Men vi ser i noen tilfeller at det er veldig stor forskjell mellom landsgjennomsnittet og hvor de

fleste kommunene befinner seg på skalaen. Da kan det bli stor forskjell mellom hva normalkommunen leverer, og landsgjennomsnittet. Det viktige er å identifisere hva som er de beste resultatene i Kommune-Norge, uavhengig av kommunestørrelse.

Korreksjon 5. juli 2018: Presisert at tre nøkkeltall innen saksbehandling er fra 2016.